
Fakulteten för hälsa, natur- och teknikvetenskap

Utbildningsplan

Specialistsjuksköterska med inriktning mot ambulanssjukvård

Programkod:	VASAM
Programmets benämning:	Specialistsjuksköterska med inriktning mot ambulanssjukvård Prehospital Emergency Care
Högskolepoäng:	60 högskolepoäng
Beslut om inrättande:	Utbildningsplanen är fastställd av fakultetsnämnden vid fakulteten för hälsa, natur- och teknikvetenskap 2016-12-09 att gälla från och med ht 2017.
Undervisningsspråk:	Svenska och engelska
Utbildningsnivå:	Avancerad nivå
Examenskategori:	Yrkesexamen Utbildningsprogrammet uppfyller dessutom kraven för generell magisterexamen.
Behörighetskrav	Av Socialstyrelsen utfärdad legitimation som sjuksköterska. Särskild behörighet: Sjuksköterskeexamen omfattande 180 hp varav minst 15 hp examensarbete eller kandidatexamen i omvårdnad, eller motsvarande. Yrkesverksamhet som sjuksköterska motsvarande minst 12 månader heltid. Svenska B/SV 2 B och Engelska A.

Inledning

Utbildningsprogrammet leder fram till en yrkesexamen som specialistsjuksköterska med inriktning mot ambulanssjukvård och uppfyller dessutom kravet för generell magisterexamen.

Arbetet som specialistutbildad sjuksköterska innebär att det ställs krav på hög grad av självständighet och förmåga att hantera komplexa vårdssituationer inom det specialiserade området. Det förutsätter en god handlingsberedskap samt förmåga till självständigt arbete i kombination med förmåga att inse såväl sina egna som patienternas kapaciteter och begränsningar.

I handlingsberedskapen ingår också att kunna bedöma förutsättningarna utifrån olika miljöaspekter. En specialistutbildad sjuksköterska skall kunna följa, använda och medverka i forskning och utvecklingsarbete samt initiera och leda utvecklingsarbeten.

I ambulanssjuksköterskans profession ingår att kunna göra adekvata bedömningar, prioriteringar och uppföljningar så att rätt åtgärder vidtas för att rädda liv och förebygga komplikationer i olika prehospitla situationer. Detta avser vård i hemmet, på olycksplatsen och i ambulansen. Ambulanssjuksköterskan skall ha en god handlingsberedskap för att professionellt kunna agera i många olika kulturella miljöer och under speciella förhållanden så som olyckor och katastrofer. Vidare skall ambulanssjuksköterskan agera på ett för patienten och omgivningen tryggt och säkert sätt, med respekt för individens integritet och självbestämmande. För att kunna utföra adekvat prehospital vård krävs kunskaper inom såväl omvårdnad som kunskaper inom medicin.

Ambulanssjuksköterskan har med sin specialistkompetens en betydelsefull funktion att leda och planera omvårdnadsarbetet och samarbeta med andra yrkesföreträdare samt handleda studenter. En ambulanssjuksköterska förutsätts dessutom kunna följa, använda och medverka i forsknings- och utvecklingsarbete samt initiera och leda utvecklingsarbete.

Utbildningens mål

Utbildningens innehåll, längd och nivå regleras av följande dokument, vilka garanterar att genomgången utbildning svarar mot de kompetenskrav som ställs, de behörighetskrav som krävs för fortsatta universitetsstudier samt EU:s krav på medlemsländerna.

I enlighet med högskolelagen 1 kap. 9 § (SFS 1992:1434) skall utbildning på avancerad nivå väsentligen bygga på de kunskaper som studenten får inom utbildningen på grundnivå eller motsvarande kunskaper. Utbildningen på avancerad nivå skall innebära fördjupning av kunskaper, färdigheter och förmågor i förhållande till utbildning på grundnivå och skall, utöver vad som gäller för utbildning på grundnivå,

- ytterligare utveckla studenternas förmåga att självständigt integrera och använda kunskaper,
- utveckla studenternas förmåga att hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer, och
- utveckla studenternas förutsättningar för yrkesverksamhet som ställer stora krav på självständighet eller för forsknings- och utvecklingsarbete.

I högskoleförordningen (SFS 1993:100) anges de nationella mål som gäller specialistsjuksköterskeexamen. Följande mål gäller samtliga specialistsjuksköterskeexamina.

För specialistsjuksköterskeexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som specialistsjuksköterska.

Kunskap och förståelse

För specialistsjuksköterskeexamen med respektive inriktning skall studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och insikt i aktuellt forsknings och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen, och
- visa fördjupad kunskap i planering, ledning och samordning av vård- och hälsoarbetet.

Färdighet och förmåga

För specialistsjuksköterskeexamen med respektive inriktning skall studenten

- visa fördjupad förmåga att självständigt och i samverkan med patient och närstående identifiera vårdbehov och upprätta omvårdnadsplan,
- visa förmåga att leda och utvärdera omvårdnadsåtgärder,
- visa fördjupad förmåga att initiera, genomföra och utvärdera hälsofrämjande och förebyggande arbete,

- visa förmåga att integrera kunskap samt analysera, bedöma och hantera komplexa frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att medverka vid och självständigt utföra undersökningar och behandlingar inklusive vård i livets slutskede, och
- visa vårdpedagogisk förmåga.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För specialistsjuksköterskeexamen med respektive inriktning skall studenten

- visa självkänedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot patienter och deras närstående, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

För specialistsjuksköterskeexamen med *inriktning mot ambulanssjukvård* skall studenten också

- visa förmåga att självständigt bedöma den sjukes eller skadades somatiska och psykiska status och omedelbara behov samt visa förmåga att genomföra de åtgärder som krävs för patienter under starkt varierande förhållanden, och
- visa förmåga att tillämpa sina specialistkunskaper vid stora olyckor och katastrofer.

Utöver ovanstående nationella mål har specialistsjuksköterskeutbildningen vid Karlstads universitet utformats utifrån de mål som gäller för en generell magisterexamen (SFS 1992:100) samt gällande lagar och förordningar för specialistsjuksköterska inom ambulanssjukvård.

Utbildningens uppläggning

Programmet ges på halvfart med möjlighet till helfartsstudier i samband med verksamhetsförlagd utbildning (15 hp) och examensarbete (15 hp). Utbildningen bedrivs i nära samverkan med berörda landsting vilka också kan aktivt medverka i programmets genomförande. Under utbildningen ges studenten möjlighet att delta i olika studiegrupper, där även yrkeshandledare och huvudhandledare kan ingå. Under utbildningen ges studenten möjlighet att utveckla sin reflektionsförmåga och medvetandegöra sin yrkesfunktion som blivande ambulansjuksköterska. Programmet ges som distansutbildning i form av blended learning, en blandning mellan campus- och nätbaserade distansstudier.

De pedagogiska arbetsformerna varierar och utgörs bland annat av egna studier, arbete i grupp, föreläsningar, simulering, handledning och seminarier. Ansvar för lärandet ligger hos den som lär, dvs. studenten varvid studenten förväntas vara aktiv och ta eget ansvar. Lärarens roll är att vara studentens handledare och läraren finns som stöd och vägledare i studentens kunskapssökande. Den teoretiska och praktiska kunskapen integreras för att uppnå ett professionellt yrkeskunnande som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Innehållet fördjupas stegvis och vidareutvecklas samt kopplas till kommande arbetsfält. Under de teoretiska kurserna kommer praktiska gruppövningar och praktisk examination med patientsimulator att genomföras.

Den verksamhetsförlagda utbildningen utgår från kursens lärandemål. Planering och bedömning av studentens verksamhetsförlagda utbildning sker i samverkan mellan student, handledande specialistsjuksköterska och huvudhandledare samt lärare i syfte att stegvis identifiera kunskapsbehov och stegvis fördjupa innehållet. Genom den verksamhetsförlagda utbildningen förväntas studenten utveckla och vidareutveckla sin professionella yrkeskompetens. Verksamhetsförlagd utbildning förläggs i huvudsak till de landsting som medverkar i utbildningen men kan förläggas till annat landsting under förutsättning att avtalad handledarmodell kan följas samt efter överenskommelse mellan berörda parter. Verksamhetsförlagd utbildning kan medföra merkostnad för studenten i form av kostnader för resor och bostad.

För att öka kunskapen och förståelsen för andra länder och internationella förhållanden har studenten möjlighet att studera andra kulturer och dess hälso- och sjukvård. Studenterna erbjuds vidare att delta i internationell verksamhet vid Karlstads universitet. Det är också möjligt att förlägga vissa delar av utbildningen utomlands.

Utbildningens innehåll

Specialistsjuksköterskeexamen med inriktning mot ambulanssjukvård omfattar 60 högskolepoäng (hp). Programmet innefattar sex kurser, vars innehåll riktas mot ambulanssjukvård och kurserna omfattar såväl teoretiska som verksamhetsförlagda studier.

Huvudområdet utgörs av ämnet omvårdnad och därutöver ingår ämnet medicinsk vetenskap. Ämnena integreras i kurserna, vilket syftar till att skapa förutsättningar för ett helhetsperspektiv i studentens lärande. Integrerat i alla programmets kurser finns vetenskaplig metod motsvarande 7,5 hp. Momenten i terminernas kurser integreras för att skapa ett sammansatt vård- och patientfokus.

För specialistsjuksköterskeexamen, inklusive magisterexamen, skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) omfattande 15 hp, som genomförs i huvudområdet omvårdnad med inriktning mot ambulansjuksköterskans verksamhetsområde.

Den verksamhetsförlagda utbildningen omfattar 8 veckor (heltid) varav en vecka inom anestesi. I utbildningen ingår också kliniska studier i vårdteknologisk enhet och med patientsimulator samt fältstudier, utöver verksamhetsförlagd utbildning.

Studiernas progression inom programmet innefattar både bredd och fördjupning av kunskaper. Progression sker inom huvudområdet omvårdnad i kombination med medicinsk vetenskap och den specifika kontext som specialisering till ambulansjuksköterska utgör.

Följande ämnen/ämnesområden ingår:

- Omvårdnad - ambulanssjukvård 30 hp.
- Medicinsk vetenskap - prehospital akutsjukvård 30 hp

Omvårdnad - ambulanssjukvård

Omvårdnad är huvudområde i utbildningen till ambulansjuksköterska och utgör kunskapsbas för ambulansjuksköterskans självständiga yrkesutövande. Omvårdnad inom ambulanssjukvård omfattar den omvårdnad som ambulansjuksköterskan utför i eller i anslutning till ambulans på hämtplats och under transport till vårdinrättning. Omvårdnad som vetenskaplig disciplin har en patientnära och klinisk förankring. Omvårdnadsforskningen förser det praktiska omvårdnadsarbetet med evidensbaserad kunskap. Centrala begrepp i omvårdnad är människa, hälsa, miljö och omvårdnadshandlingar. Omvårdnad har sin grund i en humanistisk människosyn. Omvårdnad syftar till att främja hälsa, förebygga ohälsa och sjukdom, bevara och återställa hälsa utifrån individers möjligheter och behov, minska lidande samt möjliggöra en värdig död. En central del i omvårdnaden är relationer mellan sjuksköterskan, patienten och närstående. Relationer som präglas av helhetssyn, etiskt och vetenskapligt förhållningssätt.

I ambulansjuksköterskans profession ingår att bedöma, planera, genomföra och utvärdera omvårdnadshandlingar som riktar sig mot individers upplevelser av hälsa och ohälsa.

Medicinsk vetenskap – prehospital akutsjukvård

Prehospital akutsjukvård innefattar de omedelbara medicinska åtgärder som ambulansjuksköterskan vidtar utanför sjukhuset. Detta innebär ett stort ansvar och ställer krav på god beslutsförmåga i komplexa situationer, där säkerhetsmedvetenhet och hot- och riskbedömning utgör viktiga förmågor. Medicinsk vetenskap inriktas på fördjupade kunskaper omfattande;

akuta och kroniska sjukdomar samt olycksfallsvård med fokus på respiration, cardiologi, neurologi, endokrinologi, ortopedi, gynekologi, obstetrik, pediatrik. Vidare ingår katastrofmedicin framför allt med inriktning mot traumatologi och triage.

Programmets kurser

I programmet ingår följande kurser:

- Bedömning och vård inom ambulanssjukvård 7,5 hp
- Akutsjukvård inom ambulanssjukvård 7,5 hp
- Akutsjukvård med inriktning mot trauma inom ambulanssjukvård 9 hp
- Triage och sjukvårdsledning inom ambulanssjukvård, 6 hp
- Ambulanssjukvård i teori och praktik 15 hp
- Examensarbete med inriktning mot ambulanssjukvård 15 hp.

Av bilaga framgår programmets kurser och uppläggning.

Examensbenämning

Specialistsjuksköterskeexamen med inriktning mot ambulanssjukvård
Postgraduate Diploma in Specialist Nursing – Prehospital Emergency Care

Filosofie magisterexamen. Huvudområde: Omvårdnad
Master of Science (60 credits). Major: Nursing Science.

Tillgodoräknande av kurs

Student har rätt att begära tillgodoräknade av tidigare studier vid svensk högskola eller studier utomlands. Beslut om tillgodoräknande fattas enligt gällande regelverk.

Övrigt

Närvaro

En veckas heltidsstudier motsvaras av 1,5 hp. Förhållandet mellan schemalagd undervisning och självstudier varierar beroende på kursinnehåll. Obligatorisk närvaro (examinationer) förekommer under vissa moment i utbildningen och framgår av respektive kursplan.

Uppflyttning till högre kurser

För att bli antagen till kurser inom programmet krävs att studenten har den särskilda behörighet som föreskrivs i respektive kursplan.

Förnyat prov

Student som ej bedömts godkänd vid ordinarie examination av kurs ges möjlighet till förnyad prövning vid minst två tillfällen inom ett år från ordinarie tillfället. Vid andra omtentamenstillfället har studenten rätt att begära annan examinator. Förnyat prov i syfte att höja godkänt betyg är ej tillåtet. Student som ej bedömts godkänd under verksamhetsförlagd utbildning, har möjlighet till förnyad VFU /praktik så snart det finns organisatoriska möjligheter för detta. Begränsning av antalet tillfällen kan förekomma och framgår i respektive kursplan.

Studieuppehåll och studieavbrott

Studenter som önskar göra studieavbrott eller studieuppehåll skall skriftligt meddela detta på särskild blankett till studie- och karriärvägledare.

Regler för utbildning på avancerad nivå

Gällande regler för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Karlstads universitet reglerar studenters och anställdas skyldigheter och rättigheter.

Avskiljande från utbildningen

Examinator kan nödgas avbryta pågående verksamhetsförlagd utbildning om studenten genom sitt handlande uppträder grovt oskickligt vid den aktuella praktikplatsen och handlandet innebär risk för personskada, vidare kan student tills vidare avskiljas från utbildningen då studenten lider av psykisk störning, missbrukar alkohol eller narkotika eller har gjort sig

skyldig till allvarlig brottslighet och det därför föreligger en påtaglig risk att en annan person eller värdefull egendom kan komma till skada. Se respektive kursplan. Rektor anmäler sådant ärende till Högskolans avskiljandenämnd, som utreder och fattar beslut. Ett beslut om avskiljande skall alltid innebära att studenten tills vidare inte får fortsätta den pågående utbildningen. Högskolans avskiljandenämnd arbetar för landets alla högskolor och universitet. (Högskolelagen kap 4, 6§, SFS 1992:1434, Förordning om avskiljande av studenter från högskoleutbildning SFS 1987:915).

Översiktsbild: Specialistsjuksköterska med inriktning mot ambulanssjukvård 60 högskolepoäng, halvfart

I programmet integreras Omvårdnad 30hp (huvudområde) och Medicinsk vetenskap 30hp.

Termin 1 och 2 (motsvarande 30hp) läses på halvfart. Därefter kan studenten välja att läsa på helfart eller halvfart.

Termin 1 (halvfartsstudier)	Termin 2 (halvfartsstudier)
Kurs: Bedömning och vård inom ambulanssjukvård, 7,5 hp	Kurs: Akutsjukvård med inriktning mot trauma inom ambulanssjukvård, 9 hp
Kurs: Akutsjukvård inom ambulanssjukvård, 7,5 hp	Kurs: Triage och sjukvårdsledning inom ambulanssjukvård, 6 hp

Vid halvfartsstudier, termin 3 och 4

Termin 3 (halvfartsstudier)	Termin 4 (halvfartsstudier)
Kurs: Ambulanssjukvård i teori och praktik 15 hp (20 v halvfart) <i>Kurs fortsätter 4 v in på termin 4, VFU 16 v halvfart</i>	
Kurs: Examensarbetet med inriktning ambulanssjukvård, 15 hp (HT 4 v av 20 v halvfart) (VT 16 v av 20 v halvfart)	

Vid helfartsstudier, termin 3

Termin 3 (helfartsstudier)
Kurs: Ambulanssjukvård i teori och praktik 15 hp <i>VFU 8 v helfart</i>
Kurs: Examensarbetet med inriktning ambulanssjukvård 15 hp <i>10 v helfart</i>

VFU= verksamhetsförlagd utbildning